

Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016

2016 dccc 1

RHAN 10

AMRYWIOL

PENNOD 1

DARPARIAETHAU PELLACH YN YMWNEUD Â CHONTRACTAU MEDDIANNAETH

Effaith cyrraedd 18

233 Effaith cyrraedd 18

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i denantiaeth neu drwydded nad yw'n gontract meddiannaeth am fod paragraff 7(2) o Atodlen 2 (pob un o'r rheini y gwneir tenantiaeth neu drwydded â hwy o dan 18) yn gymwys iddi.
- (2) Pan fydd y person perthnasol yn cyrraedd 18 oed, rhaid ateb y cwestiynau canlynol fel pe bai'r denantiaeth neu'r drwydded wedi ei gwneud ar y diwrnod y mae'r person yn cyrraedd yr oed hwnnw—
  - (a) pa un a yw'r denantiaeth neu'r drwydded yn gontract meddiannaeth,
  - (b) pwy yw deiliaid y contract o dan y contract, ac
  - (c) a yw'n gontract diogel neu'n gontract safonol.
- (3) Y person perthnasol—
  - (a) os gwneir y denantiaeth neu'r drwydded gydag un person, yw'r person hwnnw, a
  - (b) os gwneir y denantiaeth neu'r drwydded gyda mwy nag un person, yw'r cyntaf ohonynt i gyrraedd 18 oed.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/06/2023.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 10 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

- 11** A. 233 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 257(2)**
12 A. 233 mewn grym ar 1.12.2022 gan **O.S. 2022/906, ergl. 2**

Rhwymedigaethau landlordiaid cymunedol i ymgynghori

234 Trefniadau ymgynghori

- (1) Rhaid i landlord cymunedol wneud a chynnal unrhyw drefniadau sy'n briodol yn ei farn—
  - (a) er mwyn hysbysu deiliaid contract o dan gontractau meddiannaeth gyda'r landlord am gynigion perthnasol ar faterion rheoli tai, a
  - (b) er mwyn rhoi cyfle rhesymol i ddeiliaid contract wneud sylwadau ar y cynigion.
- (2) Nid yw'r dyletswyddau yn is-adran (1)—
  - (a) ond yn gymwys pan fo cynnig perthnasol ar fater rheoli tai yn debygol o effeithio'n sylweddol ar yr holl ddeiliaid contract o dan gontractau meddiannaeth gyda'r landlord, neu ar grŵp perthnasol o ddeiliaid contract o'r fath, a
  - (b) ond yn gymwys mewn perthynas â'r deiliaid contract sy'n debygol o gael eu heffeithio'n sylweddol.
- (3) Cyn gwneud unrhyw benderfyniad ar gynnig perthnasol ar fater rheoli tai, rhaid i'r landlord ystyried unrhyw sylwadau a wneir gan ddeiliaid contract yn unol â'r trefniadau.
- (4) Ystyr "cynnig perthnasol ar fater rheoli tai" yw cynnig sydd, ym marn y landlord, yn ymwneud â—
  - (a) rhaglen newydd i gynnal, gwella neu ddymchwel anheddau sy'n ddarostyngedig i gontractau meddiannaeth, neu
  - (b) newid arferion neu bolisi'r landlord o ran rheoli, cynnal, gwella neu ddymchwel anheddau o'r fath.
- (5) Ond nid yw cynnig yn gynnig perthnasol ar fater rheoli tai i'r graddau y mae'n ymwneud ag—
  - (a) y rhent sy'n daladwy neu gydnabyddiaeth arall sy'n ddyledus i'r landlord, neu
  - (b) tâl a godir am wasanaethau a chyfleusterau a ddarperir gan y landlord.
- (6) Ystyr "grŵp perthnasol" yw grŵp sy'n—
  - (a) ffurfio grŵp cymdeithasol penodol, neu
  - (b) meddiannu anheddau sy'n ffurfio dosbarth penodol (boed drwy gyfeiriad at y math o annedd, neu'r ystad dai neu ardal arall mwy o faint y maent wedi eu lleoli ynddi).
- (7) Mae'r adran hon yn ddarostyngedig i baragraff 12(7) yn Rhan 2 o Atodlen 8 (cymeradwyo cynlluniau ailddatblygu).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/06/2023.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 10 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 234 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 257(2)**

I4 A. 234 mewn grym ar 1.12.2022 gan **O.S. 2022/906, ergl. 2**

235 Datganiad o drefniadau ymgynghori

- (1) Rhaid i landlord y mae'n ofynnol iddo wneud trefniadau o dan adran 234 baratoi a chyhoeddi datganiad o'r trefniadau.
- (2) Os yw'r landlord yn awdurdod tai lleol, rhaid iddo sicrhau bod copi o'r datganiad ar gael i'w archwilio gan aelodau'r cyhoedd ar bob adeg resymol, yn ddi-dâl, ym mhrif swyddfa'r landlord.
- (3) Os yw'r landlord yn landlord cymdeithasol cofrestredig neu'n ddarparwr tai cymdeithasol preifat cofrestredig, rhaid iddo anfon copi o'r datganiad at Weinidogion Cymru a'r awdurdod tai lleol ar gyfer yr ardal y mae'r anheddau wedi ei lleoli ynddi.
- (4) Rhaid i awdurdod tai lleol yr anfonir copi ato o dan is-adran (3) sicrhau ei fod ar gael i'w archwilio gan aelodau'r cyhoedd ar bob adeg resymol, yn ddi-dâl, yn ei brif swyddfa.
- (5) Rhaid i'r landlord roi copi o'r datganiad—
  - (a) i unrhyw ddeiliad contract o dan gontract meddiannaeth gyda'r landlord sy'n gofyn am un, yn ddi-dâl, a
  - (b) i unrhyw berson arall sy'n gofyn am un, o dalu ffi resymol.
- (6) Rhaid i'r landlord hefyd—
  - (a) paratoi crynodeb o'r datganiad, a
  - (b) darparu copi o'r crynodeb yn ddi-dâl i unrhyw berson sy'n gofyn am un.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 235 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 257(2)**

I6 A. 235 mewn grym ar 1.12.2022 gan **O.S. 2022/906, ergl. 2**

Hysbysiadau, datganiadau a dogfennau eraill

236 Ffurff hysbysiadau, datganiadau a dogfennau eraill

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i unrhyw hysbysiad neu ddogfen arall (gan gynnwys copi o ddogfen) y mae'n ofynnol neu yr awdurdodir ei roi neu ei wneud (neu ei rhoi neu ei gwneud) gan y Ddeddf hon neu oherwydd y Ddeddf hon.
- (2) Rhaid i'r hysbysiad neu'r ddogfen fod mewn ysgrifen.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru ragnodi ffurf yr hysbysiad neu'r ddogfen, ac oni bai bod y rheoliadau yn darparu fel arall, nid oes unrhyw effaith i hysbysiad neu ddogfen nad yw yn y ffurf ragnodedig.
- (4) Caiff yr hysbysiad neu'r ddogfen fod ar ffurf electronig (yn ddarostyngedig i adran 237(4)) ar yr amod—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/06/2023.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 10 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) ei fod neu ei bod yn cynnwys llofnod electronig ardystiedig pob person y mae'n ofynnol iddo ei lofnodi neu ei gyflawni (neu ei lofnodi neu ei chyflawni), a
  - (b) ei fod neu ei bod yn cydymffurfio ag unrhyw amodau eraill a gaiff eu rhagnodi.
- (5) Mae hysbysiad neu ddogfen o fewn is-adran (4) i'w drin neu ei thrin fel pe bai wedi ei lofnodi neu ei gyflawni (neu ei lofnodi neu ei chyflawni) gan bob person y mae ei lofnod electronig [^{F1}ardystiedig] arno neu arni.
- (6) Os yw hysbysiad neu ddogfen ar ffurf electronig yn cael ei ddilysu neu ei dilysu gan berson fel asiant, mae i'w hystyried at ddibenion unrhyw ddeddfiad fel pe bai wedi ei ddilysu neu ei dilysu gan y person hwnnw o dan awdurdod ysgrifenedig pennaeth y person hwnnw.
- (7) Mae cyfeiriadau at lofnod electronig ac at ardystio llofnod o'r fath i'w darllen yn unol ag adran 7(2) a (3) o [Ddeddf Cyfathrebu Electronig 2000 \(p. 7\)](#).

Diwygiadau Testunol

- F1** Gair yn a. 236(5) wedi ei amnewid (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\)](#), a. 19(3), **Atod. 5 para. 11(4)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 236 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 257(2)**
- I8** A. 236(1)(2), (5)-(7) mewn grym ar 1.12.2022 gan **O.S. 2022/906, ergl. 2**
- I9** A. 236(3)(4) mewn grym ar 5.8.2016 at ddibenion penodedig gan **O.S. 2016/813, ergl. 2(a), Atod. Rhn. 1**
- I10** A. 236(3)(4) mewn grym ar 1.12.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan **O.S. 2022/906, ergl. 2**

237 Rhoi hysbysiadau, datganiadau a dogfennau eraill

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo'r Ddeddf hon yn ei gwneud yn ofynnol neu'n awdurdodi person—
- (a) i hysbysu person am rywbeth, neu
  - (b) i roi dogfen i berson (gan gynnwys hysbysiad neu gopi o ddogfen).
- (2) Caniateir rhoi'r hysbysiad neu'r ddogfen i berson—
- (a) drwy ei ddanfôn neu ei danfon i'r person,
  - (b) drwy ei adael neu ei gadael yn, neu ei bostio neu ei phostio i, un o'r manau a grybwyllir yn is-adran (3), neu
  - (c) os bodlonir yr amodau yn is-adran (4), drwy ei anfon neu ei hanfon at y person ar ffurf electronig.
- (3) Y manau yw—
- (a) preswylfa neu fan busnes hysbys olaf y person,
  - (b) unrhyw fan a bennir gan y person fel rhywle y gellir rhoi hysbysiadau neu ddogfennau i'r person, neu
  - (c) os rhoddir yr hysbysiad neu'r ddogfen i berson yn rhinwedd y ffaith ei fod yn ddeiliad contract, yr annedd sy'n ddarostyngedig i'r contract meddiannaeth.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/06/2023.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 10 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (4) Caniateir rhoi hysbysiad neu ddogfen i berson drwy ei anfon neu ei hanfon ar ffurf electronig os yw'n bodloni'r amodau yn adran 236(4), ac unrhyw amodau a wneir o dan yr is-adran honno, ac—
- bod y person wedi nodi paroddrwydd i dderbyn yr hysbysiad neu'r ddogfen yn electronig,
  - bod y testun yn cael ei dderbyn gan y person ar ffurf ddarllenadwy, ac
  - y gellir defnyddio'r testun er mwyn cyfeirio ato yn ddiweddarach.
- (5) Caniateir rhoi'r hysbysiad neu'r ddogfen i gorff corfforaethol drwy ei roi neu ei rhoi i ysgrifennydd neu i glerc y corff hwnnw.
- (6) Mae hysbysiad neu ddogfen a roddir i berson drwy ei adael neu ei gadael yn unrhyw un o'r manau a grybwyllir yn is-adran (3) i'w drin neu i'w thrin fel pe bai wedi ei roi neu ei rhoi ar yr adeg y'i gadawyd yn y fan honno.

Gwybodaeth Cychwyn

I11 A. 237 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)

I12 A. 237 mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

PENNOD 2

TRESMASWYR: TENANTIAETHAU A THRWDYDEDAU GOBLYGEDIG

238 Tenantiaethau a thrwyddedau goblygedig

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys—
- os yw annedd nad yw'n ddarostyngedig i gontract meddiannaeth yn cael ei meddiannu fel cartref gan berson ("T") sy'n dresmaswr mewn perthynas â'r annedd honno, a
  - os yw T yn gwneud taliadau mewn perthynas â'i feddiannaeth o'r annedd i berson ("P") y byddai ganddo hawl (boed ar ei ben ei hun neu ar y cyd) i ddod ag achos yn erbyn T i'w droi allan fel tresmaswr.
- (2) Os yw P yn derbyn taliadau o'r fath gan T—
- gan wybod bod T yn dresmaswr mewn perthynas â'r annedd, neu
  - ar adeg pan ddylai P wybod yn rhesymol bod T yn dresmaswr mewn perthynas â'r annedd,
- mae P i'w drin fel pe bai wedi gwneud contract cyfnodol â T yn union ar ôl diwedd y cyfnod perthnasol.
- (3) Y cyfnod perthnasol yw'r cyfnod o ddau fis sy'n dechrau â'r diwrnod cyntaf y mae P yn derbyn taliad oddi wrth T fel y crybwyllir yn is-adran (2).
- (4) Nid yw is-adran (2) yn gymwys os yw P, cyn diwedd y cyfnod perthnasol, yn dod ag achos yn erbyn T i'w droi allan fel tresmaswr neu'n dangos bwriad i drin T fel tresmaswr mewn ffordd arall.
- (5) Mae contract o dan is-adran (2) naill ai'n denantiaeth neu'n drwydded.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/06/2023.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 10 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (6) Mae'r denantiaeth neu'r drwydded yn rhoi'r hawl i T feddiannu'r annedd fel cartref o'r diwrnod yn union ar ôl diwrnod olaf y cyfnod perthnasol.
- (7) Mae swm y rhent a'r cyfnodau rhentu i'w pennu gan roi sylw i swm ac amllder y taliad neu'r taliadau a wneir gan T ac unrhyw amgylchiadau perthnasol eraill.
- (8) Ni chaiff tenantiaeth neu drwydded sy'n rhoi'r hawl i T feddiannu'r annedd fel cartref oddi tani fod yn oblygedig ac eithrio fel y darperir yn yr adran hon; ond nid oes dim yn yr adran hon yn atal P a T rhag gwneud tenantiaeth neu drwydded ffurfiol o'r fath cyn diwedd y cyfnod perthnasol.

Gwybodaeth Cychwyn

I13 A. 238 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)

I14 A. 238 mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

PENNOD 3

TENANTIAETHAU A THRWYDDEDAU SY'N BODOLI CYN I'R BENNOD HON DDOD I RYM

239 Diddymu tenantiaethau sicr, tenantiaethau diogel a thenantiaethau eraill

- (1) Ar y diwrnod penodedig ac ar ôl hynny, ni all unrhyw denantiaeth na thrwydded (pryd bynnag y'i gwnaed) fod yn—
  - (a) contract cyfyngedig;
  - (b) tenantiaeth fyrddaliol warchodedig;
  - (c) tenantiaeth ddiogel;
  - (d) tenantiaeth sicr (sy'n cynnwys tenantiaeth fyrddaliol sicr);
  - (e) tenantiaeth ragarweiniol;
  - (f) tenantiaeth isradd.
- (2) Pe gallai'r landlord o dan denantiaeth warchodedig neu denantiaeth statudol, yn union cyn y diwrnod penodedig, fod wedi adennill meddiant o'r tŷ annedd sy'n ddarostyngedig i'r denantiaeth o dan Achos 19 o Atodlen 15 i [Ddeddf Rhenti 1977 \(p. 42\)](#) (tenantiaethau byrddaliol gwarchodedig blaenorol), mae'r denantiaeth yn peidio â bod yn denantiaeth warchodedig neu'n denantiaeth statudol ar y diwrnod penodedig.
- (3) Nid oes dim yn yr adran hon yn terfynu tenantiaeth neu drwydded sydd o fewn is-adran (1) neu (2).

Gwybodaeth Cychwyn

I15 A. 239 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)

I16 A. 239 mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

[^{F2}239A Pŵer i wneud darpariaeth ynghylch tenantiaethau a thrwyddedau penodol

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddiwygio'r Ddeddf hon at ddiben—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/06/2023.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 10 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) darparu nad yw darpariaethau penodol yn gymwys mewn perthynas â thenantiaeth neu drwydded y mae is-adran (2) yn gymwys iddi;
  - (b) gwneud darpariaeth newydd nad yw ond yn gymwys i denantiaeth neu drwydded y mae is-adran (2) yn gymwys iddi;
  - (c) gwneud darpariaeth mewn perthynas â diwedd cyfnod tenantiaeth hir (o fewn ystyr paragraff 8 o Atodlen 2).
- (2) Mae'r is-adran hon yn gymwys i unrhyw denantiaeth neu drwydded a fyddai, oni bai am adran 239, wedi bod yn denantiaeth neu'n drwydded o'r math a restrir yn is-adran (1) o'r adran honno, neu a fyddai wedi ei thrin fel tenantiaeth neu drwydded o'r math hwnnw;
- (3) Caiff Rheoliadau o dan yr adran hon wneud darpariaeth ynghylch tenantiaethau neu drwyddedau nad ydynt yn contractau meddiannaeth, ac nad ydynt yn gallu bod yn contract o'r fath.]

Diwygiadau Testunol

F2 [A. 239A](#) wedi ei fewnosod (7.6.2021) gan [Deddf Rhentu Cartrefi \(Diwygio\) \(Cymru\) 2021 \(asc 3\)](#), a. [19\(3\)](#), [Atod. 5 para. 6\(1\)](#)

Gwybodaeth Cychwyn

I17 [A. 239A](#) mewn grym ar 1.12.2022 gan [O.S. 2022/906](#), [ergl. 2](#)

240 Trosi tenantiaethau a thrwyddedau sydd yn bodoli cyn i'r Bennod ddod i rym

- (1) At ddibenion penderfynu ar y materion yn is-adran (2), mae tenantiaeth neu drwydded a fodolai yn union cyn y diwrnod penodedig i'w thrin fel pe bai wedi ei gwneud ar y diwrnod penodedig.
- (2) Y materion yw—
  - (a) pa un a yw'r denantiaeth neu'r drwydded yn contract meddiannaeth,
  - (b) pwy yw deiliaid y contract o dan y contract, ac
  - (c) a yw'r contract yn contract diogel neu'n contract safonol.
- (3) Mae is-adrannau (4) i (7) yn gymwys i denantiaeth neu drwydded sy'n dod yn contract meddiannaeth ar y diwrnod penodedig.
- (4) Mae'r darpariaethau sylfaenol sy'n gymwys i'r contract wedi eu hymgorffori fel telerau o'r contract.
- (5) Mae telerau presennol y contract yn parhau i gael effaith, ac eithrio i'r graddau y maent—
  - (a) yn anghydnaws â darpariaeth sylfaenol sydd wedi ei hymgorffori fel un o delerau'r contract, neu
  - (b) yn delerau'r contract oherwydd deddfiad a ddiwymir neu a ddirymir o dan y Ddeddf hon.
- (6) Mae'r darpariaethau atodol sy'n gymwys i'r contract wedi eu hymgorffori fel telerau o'r contract, ac eithrio i'r graddau y maent yn anghydnaws â thelerau presennol y contract.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/06/2023.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 10 yn gyfredol gyda’r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (7) Mae’r adran hon yn ddarostyngedig i Atodlen 12 (sy’n gwneud darpariaeth bellach ynghylch tenantiaethau a thrwyddedau sydd eisoes yn bodoli, sy’n addasu’r modd y cymhwysir y Ddeddf hon, ac sy’n cynnwys darpariaeth sylfaenol sy’n gymwys i gontractau safonol penodol).

Gwybodaeth Cychwyn

- I18** A. 240 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)
I19 A. 240 mewn grym ar 1.12.2022 gan O.S. 2022/906, [ergl. 2](#)

241 Contractau sydd eisoes yn bodoli

- (1) Mae’r adran hon yn gymwys pan wneir, ar neu ar ôl y diwrnod penodedig, denantiaeth neu drwydded yn unol â chontract a wnaed cyn y diwrnod y gwneir y gorchymyn sy’n pennu’r diwrnod penodedig gan Weinidogion Cymru.
- (2) Mae adran 240 ac Atodlen 12 yn gymwys i’r denantiaeth neu’r drwydded—
- fel pe bai wedi ei gwneud ar y diwrnod penodedig, a
  - fel pe bai, yn union cyn y diwrnod hwnnw, yn denantiaeth neu’n drwydded o’r math y byddai wedi bod ar y diwrnod hwnnw oni bai am y Ddeddf hon.
- (3) Nid yw paragraffau 2(3), 4(1) a (3), 11, 12, 13 a 23(3) a (7) o Atodlen 12 yn gymwys mewn perthynas â’r denantiaeth neu’r drwydded.

Gwybodaeth Cychwyn

- I20** A. 241 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 257\(2\)](#)
I21 A. 241 mewn grym ar 1.12.2022 gan O.S. 2022/906, [ergl. 2](#)

242 Dehongli’r Bennod

Yn y Bennod hon—

“y diwrnod penodedig” (*“the appointed day”*) yw’r diwrnod a bennir o dan adran 257 fel y diwrnod y daw adran 239 i rym;

mae i “tenantiaeth ddiogel” yr ystyr sydd i “secure tenancy” yn [Neddf Tai 1985 \(p. 68\)](#)^{F3}... o fewn ystyr adran 86 o [Ddeddf Rhenti 1977 \(p. 42\)](#);

mae i “tenantiaeth fyrddaliol sicr” yr ystyr sydd i “assured shorthold tenancy” yn [Neddf Tai 1988 \(p. 50\)](#)

mae i “tenantiaeth fyrddaliol warchodedig”, “tenantiaeth warchodedig”, “contract cyfyngedig” a “tenantiaeth statudol” yr ystyr sydd i “protected shorthold tenancy”, “protected tenancy”, “restricted contract” a “statutory tenancy” yn [Neddf Rhenti 1977](#);

ystyr “tenantiaeth isradd” (*“demoted tenancy”*) yw tenantiaeth y mae adran 143A o [Ddeddf Tai 1996 \(p. 52\)](#) yn berthnasol iddi;

mae i “tenantiaeth ragarweiniol” yr ystyr sydd i “introductory tenancy” yn [Neddf Tai 1996](#);

mae i “tenantiaeth sicr” yr ystyr sydd i “assured tenancy” yn [Neddf Tai 1988](#) (ac mae’n cynnwys tenantiaeth fyrddaliol sicr).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/06/2023.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 10 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Diwygiadau Testunol

F3 Geiriau yn **a. 242** wedi eu hepgor (7.6.2021) yn rhinwedd **Deddf Rhentu Cartrefi (Diwygio) (Cymru) 2021 (asc 3)**, **a. 19(3)**, **Atod. 5 para. 5(1)**

Gwybodaeth Cychwyn

I22 A. 242 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 257(2)**

I23 A. 242 mewn grym ar 1.12.2022 gan O.S. 2022/906, **ergl. 2**

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/06/2023.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016, RHAN 10 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.